

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3665/2023
22.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Горан Радовановић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1278/23 од 15.06.2023. године, у седници одржаној 22.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца и **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1278/23 од 15.06.2023. године у преиначујућем делу и одлуци о трошковима поступка, тако што **СЕ ОДБИЈА** жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 2529/22 од 09.11.2022. године у усвајајућем делу (ставови први, други и четврти изреке), а **ОДБИЈА** се захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у укупном износу од 244.500,00 динара у року од 15 дана од дана пријема ове пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2529/22 од 09.11.2022. године, ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде материјалне штете због мање исплаћене плате за период од 01.05.2017. године до 30.11.2018. године исплати износ од 1.691.068,83 динара и то појединачно наведене месечне новчане износе са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног износа до исплате (све ближе наведено и опредељено овим ставом изреке). Ставом другим изреке, тужена је обавезана да на износе и за период из става првог изреке у име и за рачун тужиоца обрачуна доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, као и да у име и за рачун тужиоца уплати додатни допринос од 7,30% за бенефицирани радни стаж који тужилац има 12/16 по радном дану и исте уплати Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужица којим је тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде штете због мање исплаћене плате за децембар 2018. године исплати износ од 92.597,91 динар, са законском затезном каматом од 25.01.2019. године до исплате, као и да на наведени

износ у корист тужиоца уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, као и да уплати додатни допринос од 7,30% за бенефицирани радни стаж који тужилац има 12/16 по радном дану и исте уплати Републичком фонду пензијско и инвалидско осигурање. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 243.223.00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1278/23 од 15.06.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена је првостепена пресуда у ставу трећем изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставовима првом и другом изреке, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тражио да му тужена на име накнаде материјалне штете због мање исплаћених плата за период од 01.05.2017. године до 30.11.2018. године, исплати укупан износ од 1.691.068,83 динара у месечним новчаним износима са законском затезном каматом почев од доспелости до исплате, као и да на те износе у корист тужиоца обрачуна доприносе за пензијско и инвалидско осигурање према стопи важећој на дан уплате, као додатни допринос од 7,30% за бенефицирани радни стаж који тужилац има 12/16 по радном дану и исте уплати Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање. Ставом трећим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу четвртм изреке првостепене пресуде тако што је одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 243.223,00 динара. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 49.500,00 динара. Ставом петим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 33.000,00 динара. Ставом шестим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену и то у делу којим је преиначена првостепена пресуда тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешено и погрешне примене материјалног права, позивајући се на члан 404. ЗПП-а.

Врховни суд је оценио да је ревизија тужиоца дозвољена по члану 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20), због чега нема разлога за одлучивање по члану 404. ЗПП. Испитао је побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је био запослен код тужене на радном месту послови сузбијања привредног криминала у економским односима са иностранством у друштвеном сектору у Одељењу за сузбијање привредног криминала у Управи криминалистичке полиције са којих послова је решењем тужене од 27.01.2005. године распоређен на радно место послови сузбијања злоупотреба информационе технологије (ОСЛ) у Одељењу за сузбијање организованог финансијског криминала Управе за борбу против организованог криминала од 01.02.2005. године. Решењем тужене од 04.01.2006. године тужилац је распоређен са 01.01.2006. године на радно место послови сузбијања корупције (ОСЛ) у Одељењу за сузбијање организованог финансијског криминала Службе за борбу против

организованог криминала Управе криминалистичке полиције. Решењем тужене од 01.07.2006. године тужилац је распоређен са 01.07.2006. године на радно место послови сузбијања корупције (ОСЛ) у Одељењу за сузбијање организованог финансијског криминала, Службе за борбу против организованог криминала Управе криминалистичке полиције и стекао звање самостални полицијски инспектор. Тужилац је 01.07.2008.године стекао звање главни полицијски инспектор. Из обрачуна плате за јануар 2005. године утврђена је висина плате тужиоца пре распоређивања у Службу за борбу против организованог криминала у износу од 22.056,10 динара, а из обрачуна плате за фебруар 2005. године висина плате тужиоца после распоређивања у ову службу која је износила је 28.531,29 динара. Тужилац има статус овлашћеног службеног лица у Служби за борбу против организованог криминала (СБПОК). На основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке утврђено је да је у утуженом периоду од 01.05.2017. године до 31.12.2018. године, тужиоцу исплаћена плата у мањем износу од износа који би му припадао применом Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала. Тако утврђена висина разлике према вредности двоструке плате укључујући редовна увећања са минулим радом према наведеној Уредби, за спорни период износи 1.783.666,74 динара, док би разлика плате без минулог рада износила укупно 1.611.116,36 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев за од 01.05.2017. године до 30.11.2018. године у укупном износу од 1.691.068,83 динара са припадајућом законском каматом и доприносима за обавезно социјално осигурање (прихватајући налаз и мишљење вештака економско-финансијске струке) на основу члана 172 ЗОО закључујући да тужилац након премештаја на послове у Службу за борбу против организованог криминала, Управе криминалистичке полиције има право на исплату плате у двоструком износу на основу члана 18. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела и члана 2. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала, која му није исплаћена, а тужбени захтев одбијен је као неоснован за месец децембар 2018. године.

Другостепени суд је прихватајући налаз и мишљење вештака да је плата коју је тужилац примио у јануару месецу 2005. године износила 22.056,10 динара, а након преласка у службу у фебруару 2005. године износила 28.531,29 динара, закључио да тужилац има право на увећану плату према Уредби, али да он није доказао колико је износила основица за обрачун двоструког износа плате (са претходног радног места) коју је тужилац остваривао на радном месту са ког је ступио на рад у Службу за борбу против организованог криминала (СБПОК), закључујући да му припада разлика обрачуната на бази двоструке плате из месеца који је претходио преласку у службу, али без узимања у обзир промену основне плате (у утуженом периоду). Како тужилац није предложио допунско вештачење да би се утврдила висина евентуалне разлике плате, а с обзиром да је терет доказивања био на њему у смислу чланова 228. и 231. ЗПП, другостепени суд је делимично преиначио првостепену пресуду и у побијеном делу одбио тужбени захтев. У одбијајућем делу је потврдио првостепену пресуду.

По оцени Врховног суда основано се ревизијом тужиоца указује да је становиште другостепеног суда засновано на погрешној примени материјалног права.

Према члану 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела („Службени гласник РС“ број 42/2002 ... 32/2013), лица која обављају послове и задатке у државним органима посебним организационим јединицама из овог закона имају право на плату која не може бити већа од двоструког износа плате коју би остварила лица запослена на одговарајућим пословима и задацима у Тужилаштву за организовани криминал, Вишем суду у Београду, Апелационом суду у Београду, Министарству надлежном за унутрашње послове и Окружном затвору у Београду. Плате лица из става 1. овог члана уређује Влада. На основу овлашћења из наведене законске одредбе Влада Републике Србије је Уредбом о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала („Службени гласник РС“ број 14/2003 ... 114/2014) уредила плате ових лица тако што је у члану 2. став 1. одређено да се плата лица која обављају послове у наведеним организационим јединицама државних органа обрачунава и исплаћује у двоструком износу плате коју су остваривали на пословима са којих су ступили на рад у организационе јединице из члана један ове уредбе. По члану 3. став 6. Уредбе, додаци на плату утврђени законом запосленом коме се плата утврђује овом уредбом, обрачунавају се у складу са законом, другим прописима и колективним уговором.

Полазећи од наведеног, запослени који су пре ступања на рад у Службу били радно ангажовани у МУП-у имају право на двоструки износ плате коју би остварили на пословима и задацима у том министарству, што значи да се двоструки износ плате обрачунава са свим увећањима плате коју би то лице остварило на ранијем радном месту, односно свако увећање основне плате на ранијем радном месту последично доводи до увећања двоструког износа основне плате у овим организационим јединицама, уз ограничење из наведене законске одредбе (члан 18. став 1.).

Следећи наведени нормативни оквир, запослени који су пре ступања на рад у Службу за борбу против организованог криминала били радно ангажовани у МУП-у имају право на двоструки износ плате, коју би остварили на пословима и задацима у том министарству уз ограничење из одредбе члана 18. став 1. наведеног Закона. То значи да се двоструки износ плате у смислу наведене законске одредбе обрачунава са свим увећањима плате коју би то лице остварило на ранијем радном месту, односно да свако увећање основне месечне плате на ранијем радном месту последично доводи до увећања двоструког износа његове основне плате у овим организационим јединицама.

Сходно томе није правилно становиште другостепеног суда да тужиоцу припада разлика обрачуната на бази двоструке плате из месеца који је претходио преласку у Службу за борбу против организованог криминала, али без узимања у обзир увећања које би касније остварио на том радном месту (без узимања у обзир промене основне плате). Наиме, погрешан је закључак другостепеног суда да као мерило за обрачун двоструког износа основне плате у читавом спорном периоду треба прихватити само онај износ који је тужиоцу исплаћен у месецу који је претходио распоређивању на радно место у Служби за борбу против организованог криминала, при чему не треба узети у обзир промене у висини основне плате до којих је дошло у спорном периоду обрачуна.

У том смислу, у складу са правилним закључком првостепеног суда, тужиоцу припада право на накнаду штете због неосновано умањене зараде за период од 01.05.2017. године до 30.11.2018. године у износима досуђеним првостепеном пресудом (прихваћеним налазом и мишљењем вештака економско-финансијске струке) са припадајућом законском каматом и доприносима за обавезно социјално осигурање. Зато је Врховни суд преиначио другостепену пресуду у побијаном одбијајућем делу тужбеног захтева и у том делу потврдио првостепену пресуду.

Преиначењем одлуке другостепеног суда и одбијањем жалбе туженог потврђена је првостепена пресуда и у одбијајућем делу одлуке о трошковима првостепеног поступка који су тужиоцу правилно досуђени на основу члана 153, 154. и 163 став 1. до 4. ЗПП, а одбијен захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Имајући у виду изложено на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено као у ставу првом изреке.

Тужилац је успео у поступку по ревизији, па му на основу чланова 153. став 1, 154. став 2. и 163. став 2. ЗПП, припадају и опредељени трошкови ревизијског поступка. Висина је одмерена на име тражених трошкова и то: за састав ревизије од 49.500,00 динара, према важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС” број 43/2023 од 26.05.2023. године) као и на име судских такси за ревизију 97.500,00 динара и ревизијску одлуку 97.500,00 динара, одмерено према тарифном броју 1. и 2. таксене тарифе Закона о судским таксама („Службени гласник РС“ број 98/24...106/15).

На основу члана 165. став 2. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић